

LibLab arbeidsgruppe: Islam og det liberale samfunn

11. september 2001 og utviklingen siden har synliggjort riften mellom to samfunnsformer: Det tradisjonelle, stabile samfunnet hvor tradisjoner gir moralsk visshet, og det åpne, liberale samfunnet hvor retten til individuell selvutfoldelse fører til stadig forandring. Etter at angrepene i Madrid og i London har brakt terroren nærmere Norge, merker vi riften tydeligere både innad i landet og mellom Norge og andre deler av verden.

Hva driver mennesker til å begå terrorhandlinger? Og hvordan møter en åpen og liberal rettsstat terrorismetrusselen? Vi trenger en liberal analyse av disse spørsmålene, som må bygge på følgende teser:

- Den største spenningen i dagens verden er mellom dem som finner seg til rette i et moderne liberalt samfunn, og dem som ikke gjør det enten fordi de avviser det liberale, markedsbaserte demokratiet som ideal, eller fordi stenges ute fra dette idealet.
- Det er tre hovedformer for utestengning:
 - Ekstrem fattigdom
 - Politisk undertrykkelse som sperrer for liberale reformer
 - Ekskludering av grupper *innenfor* de liberale demokratiene
- Det tydeligste uttrykket for spenningen er konflikten mellom islamisme og den vestlige verden. Men det religiøse aspektet er først og fremst en kulturell kanal for underliggende frustrasjoner og konflikter mellom de to samfunnssynene. Verdikonflikten mellom tradisjon/stabilitet og forandring/individualistisk utfoldelse oppstår også innenfor én kulturell eller religiøs sfære (f. eks. i Europas totalitaristiske periode).

Arbeidsgruppen skal bidra til en liberal forståelse og liberale løsninger på disse utfordringene. Den vil bestå av dyktige unge samfunnsdebattanter. LibLab vil tilstrebe en balansert gruppe med hensyn til yrkesbakgrunn (forskere, journalister, kulturpersonligheter, religiøse tenkere og andre intellektuelle) og sosiokulturell bakgrunn (deltakere med erfaring fra den muslimske verden og fra muslimsk kultur i Norge og resten av Vesten).

Arbeidsgruppens oppgaver blir:

1. Å bidra til en økt forståelse av hvilken utfordring liberaldemokratiet og tradisjonelle samfunn utgjør overfor hverandre, og hvordan denne konflikten ligger under mange av de umiddelbare truslene og problemene vi står overfor.
2. Å utvikle forslag til hvordan *alle* medborgere i vestlige demokratiene kan delta i det liberale samfunnsidealet. Også å utvikle forslag til en liberal utenriks-, utviklings- og sikkerhetspolitikk som kan gjøre det samme overfor land utenfor den liberaldemokratiske sfæren.

3. Å utvikle et konsekvent liberalt syn på hvilken trussel illiberale land utgjør mot liberale demokratier og hvordan vi som liberalere kan møte den trusselen. Også å avgjøre hvilket ansvar, på liberalt grunnlag, vi har overfor dem som er ofre for illiberale regimer.

Gruppen skal oppnå disse målene gjennom en rekke aktiviteter:

- Den skal utarbeide en publisert artikkel om temaet basert på en nyansert forståelse av de liberale tesene. Formålet med artikkelen skal være å lansere en om utfordringen og den liberale forståelsen av den.
- Arrangere et forum/konferanse på bakgrunn av artikkelen
- Vurdere en bokutgivelse av bidragene til forumet
- Skape debatt også utenfor forumet/konferansen, gjerne gjennom større "allmøter" for folk som finner seg berørt av problemene på forskjellige måter
- Søke kontakt med liberale tenkere og aktivister i den muslimske verden og i muslimske miljøer i Vesten, og invitere dem til Norge for å bedre samtalen på tvers av land og miljøer
- Følge politiske saker relatert til temaet, gi offentlige kommentarer og ha kontakt med relevante myndigheter og parter i sivilsamfunnet
- Arbeide aktivt overfor myndighetene for å fremme den politikken gruppen mener mangler

Kontaktperson: For ytterligere informasjon utbes henvendelser til Martin E. Sandbu på martin@liblab.no.